אין שטראָם פון לעבן

שפּאַנענדער ראָמאַן פון דעם אידישן לעבן אין אַמעריקע

פון דר. ל. ב—ן

(פאָרטזעצונג)

זי איז צעמישט געוואָרן. און ווען זי האָט זיך באַפרייט פון אים, האָט זי אַ ווײַלע אים אָנגעקוקט האַלב צעטומלט. דאַן האָט זי אויפגערעגט אַ לאַך געטאָן און האָט אַרויסגערעדט:

— און דו ביזט אַלט דזשאָו!

ער האָט זיך אָנגערופן:

— אַ קאַזין . . .

אין אַ שטונדע אַרום זיינען עני און דזשאָו אַראָפּגעגאַנגען אונטן אין הויז, וואו זיי האָבן געטראָפן רובינטשיקן, אַס־תּר'ן און שאָסקען וועלכע האָבן זיך שוין געגרייט צו גיין שלאָפן, און נאָכדעם ווי זיי האָבן פאַרבראַכט אַ פּאָר מינוטן האָט זיך שאָסקע אָנגערופן:

— גוד נאַכט, עני, גוד נאַכט דזשאָו!

עני האָט געלאַכט:

און צונעלעכט:

— און דו ביזט אַלט דזשאָו! . . .

און זי איז מיט שאָסקע'ן גלייך אַוועק אַפּ אים.

ווען שאָסקע און עני זיינען דערנאָך דורכגעגאַנגען זיין צימער, האָט ער אָפּגעשטעלט עני'ן:

— דו האָסט מיר פריער געזאָגט, אַז דו שרייבסט נאָך היינט אַ בריוו צו רוטי'ן.

— איך שרייב צו איר און זי צו מיר יעדן טאָג. איך זעץ זיך באַלד שרייבן.

— גרים איר אַן מיין נאָמען.

— געוויס.

— אַ שיין מיידל עפּעס?

— זייער אַ שיין מיידל, דזשאָו.

— נאָך אַזאַ פאַרשוין איז גאָר אויף דער וועלט ניטאָ, — האָט זיך שאָסקע אַריינגעמישט און האָט צוגעלייגט — עני'ס אַ שוועסטער, נאַרעלע!

— אויב אַזוי, דאַן גיב איר צוויי גרושן — האָט ער זיך אָנגערופן.

— איך וועל איר שרייבן, אַז דו ביזט אַ טייוול — האָט זי געזאָגט — "גוד נאַכט"!

און זי מיט שאָסקן זיינען אַריין אין זייערע צימערן.

דאַבינס האָט אַ טראַכט געטאָן:

— איך בין טאַקע עפּעס גאָר אַן אַנדערער . . . . וואָס איז דאָס מיט מיר?

און ער האָט זיך געענטפערט:

"ניו־יאָרקער לופט! . . .

אין אַ ווײַלע אַרום, ווען שאָסקע איז געוואָרן ביי עני'ן אין צימער, האָט זי זיך אָנגערופן:

— זאָג נאָר מיר עני, וואָס אַזוינס האָט ער מיר געזאָגט, וואָס איך האָב ניט פאַרשטאַנען?

עני האָט זיך צעלאַכט:

— אַי, ער איז אַזוי קאָמיש . . .

— קלוג?

— אַ טייוול!

— אָבער וואָס האָט ער מיר געזאָגט?

— דו האָסט אים געפרעגט: וואָס איז דאָס? ווער האָט פון געשריבן? האָט ער גענטפערט, אַז אַמאָר, דער גאָט פון ליבע. דו פאַרשטייסט?

— וואָס האָט ער געמיינט מיט דעם?

— דו פאַרלאָז זיך אויף אים. ער האָט שוין געוואוסט, וואָס ער רעדט. — הערסט דאָך, טאַנטע שאָסקע, עס איז דורכגעגאַנגען אַ פאַרליבט פּאָר און זיי האָבן זיך געקושט, האָט ער דאָס באַמערקט. טוט ער אַ געשריי: "גאָט פון ליבע, שמע ישראל!" און די יונגע פאַרעל, האָט זיך אויף טויט איבערגעשראָקען . . .

— אַזוי? דאָס האָט ער געשריען?

— האָט שאָסקע געזאָגט — נו, וואָס האָט אים געאַרט, אַז זיי האָבן זיך געקושט? געזונטערהייט. זאָל זיי גאָט העלפן. אַן עולה? נאָ, איכ'ל גיין נאָך אביסל לעזן מיין ראָמאַן. "גוד נאַכט דיר".

זי האָט איר אַ קוש געטאָן און געטראַכט:

— הלואי קושט ער דיר אויף, מיין קינד! . . .

ווען ענע איז דערנאָך אַליין געבליבן אין איר צימער האָט זי זיך געזעצט שרייבן איר בריוו צו רוט'ן. — זי האָט געשריבן:

"ליבע רוטי!

"ווען איך שרייב דיר אַט דעם בריוו, איז שוין גאַנץ שפּעט אין דער נאַכט. פריער האָב איך קיין צייט ניט געהאַט, ווייל איך בין געווען פאַרנומען מיט אונזער קאַזין, וואָס וועגן אים, וואָס איך האָב דיר נעכטן געשריבן, האָבן מיר זיך דערוואוסט פון מר. כאַווקין . . .

"יאָ, רוטי, ער איז אַ מיליאָנער! מיר האָבן אים היינט געטראָפן אין וואַלדאָרף אַסטאָריאַ. פּאַפּאַ האָט אים ניט דערקאַנט און איך האָב אים באַלד דערקאַנט. מיר האָבן אים גענומען אַהיים. אַן אינטערעסאַנטער מענש. זייער און זייער אַן אינטערעסאַנטער . . .

"אינגאַנצן איז ער עפּעס אומגעוויינלעך, אַזוי ניט עגלאַך צו די אַנדערע יונגעלייט וואָס איך קאָן. ער איז פרילאַך און אומעטיק, שטיפעריש און ערנסט. אַ יונגער באַי און אַ מאַן אין די מיטעלע יאָרן. אַ מיליאָנער און ביינקט נאָך זיין אַמעליקער אָרימקייט. אָפּנהאַרציק, האָכזיך, און דאָך איז ער פאַרשלאָסן מיט זיבן שלעסער, אינגאַנצן אַ גרויסער סוד פאַר מיר! . . .

"באַלד ווי ער איז היינט געקומען צו אונז, האָבן מיר זיך. דאָכט זיך, דערוואוסט זיין גאַנץ לעבן — טאַנטע שאָסקע האָט אים אויסגעפרעגט, ווי איר שטייגער איז — און דערנאָך, ווען ער האָט שפּאַצירט מיט מיר אין פּאַרקספּעקט פּאַרק — אַ פּאָר שעה — האָט ער מיר דערציילט פון זיין לעבן, און דאָך בלייבט ער פאַר מיר אַלץ אַ רעטעניש: : : דו ווייסט, צוליב וואָס ער איז געקומען אַהער? דו וועסט גאָרניט רעפן, רוטי! חתונה האָבן ווייל ער. אַ כלה זוכט ער! נו, וואָס זאָגסטו דעם? אַפשר קאָנסטו עפּעס אַ מיידל, וואָס זוכט אַ מיליאָנער? . . . זי דאַרף אָבער ניט דערוואַרטן, אַז ער זאָל זיך אין איר פאַרליבן . . . . אַזוי זאָגט ער . . . . איך גלויב אים ניט, אַ מאַן פון פערציק יאָר קאָן זיך נאָך פאַרליבן. איך בין אונטער דעם איינדרוק, אַז ער איז אַ סך אינגער פון די אַלע באַיעס וואָס איך קאָן. אינטערעסאַנטער, אודאי . . .

— ער זאָגט, אַז ער געדיינקט דיך. ער געדיינקט ווי ער פלעגט דיך אויף זיינע הענט טראָגן . . . קורץ, רוטי, אונזער קאָזין דזשאָו איז זייער אַן אינטערעסאַנטער דזשענטלמאַן. זאָלן מיר פאַר אים אַ זוך טאָן עפּעס אַ כלה, וואָס זאָל אים אָנצינדן. דו הערסט? טאַקע אָנצינדן . . .

— אפשר באַקאָנען העלען מיט אים? ניין, איך פעלט פולווער! בערטאַ'ן אפשר? ניין, איר פאַרגין איך ניט אַזאַ מאַן! אפשר סטעלאַ'ן? ניין, זי דאַרף האָבן אַ באַי, וואָס זאָל זיין אַזוי נאַריש ווי זי! אפשר פרענציס? . . .

און פלוצלונג . . . אַזוי ווי אימיצער וואָלט אין אויער אַריינגעשושקעט: — פאַרוואָס ניט דו? — זי איז צעטומלט געוואָרן, און די האַנט מיט דער פעדער האָט זיך אַרונטערגעלאָזט. מיט צעמישטע אויגן האָט זי זיך אומגעקוקט. דאַן האָט זי זיך פון איר אָרט אויפגעהויבן און איז דורכגעגאַנגען דעם צימער.

— פאַרוואָס ניט . . . — זי האָט דעם געדאַנק ניט געענדיקט. זי איז צוגעגאַנגען צום שפּיגל און האָט זיך אויסגעקוקט. שטעלט פאַר אים מיט צעטומלטע אויגן.

— וואָלט איך אים געפעלן? — האָט זי אַ טראַכט געטאָן און באַלד האָט זי זיך אַ כאַפּ געטאָן: — משוגענע!

זי איז ווידער צוגעגאַנגען צום טישל, האָט גענומען די פעדער אין האַנט, אָבער רואיק איז זי שוין מער ניט געווען. זי האָט געפּרובט שרייבן ווייטער און קיין געדולד ניט געהאַט, — האָט זי געענטפערט:

— ער גרייסט דיר, רוטי. עס איז שוין שפּעט און איך מוז זענדיקן, "גוד נאַכט". ענני.

אין אַ ווײַלע אַרום, ווען זי איז אין איר בעט געלעגן, האָבן דורך דער פינצטערניש פון דעם צימער אַ פּאָר שיין בעלדיקע אויגן אויף איר געקוקט . . .

אויף מאָרגן איז עני אויפגעשטאַנען גאַנץ שפּעט. דאָבינס איז ניט געווען אין הויז. ער איז אַוועקגעפאָרן קיין ניו־יאָרק וועגן געשעפט און קינגער אין הויז האָט ניט געוואוסט, ווי שפּעט ער וועט זיך צוריקקערן פון דאָרט.

עני האָט אויסגעזעען צעטראָגן און אירע אויגן האָבן אויסגעקוקט טיפער און טונקעלער. זי האָט איצט ניט געפרעגט אַרום אים, אַזוי ווי זי וואָלט מיט אַ כיון אויסגעמיידן זיין נאָמען צו דערמאָנען. נאָר ווען שאָסקע האָט איר געזאָגט, אַז דזשאָו איז אַוועקגעפאָרן אויפ'ן גאַנצן צען טאָג קיין ניו־יאָרק, האָט זיך ביי איר, קענן איר איינענעם וויל, אַרויסגערוסן אַ צעטומלטער אויסגעשריי:

— אויפ'ן גנאַדן טאָג? דאָס האָב איך ניט דערוואַרטעט!

— ער דאַרף זען ביזנעסלייט, מיט וועלכע ער האַנדלט, — האָט זיך אַכטר אַריינגעמישט.

און דאַן האָט זיך עני עפּעס ווי פאַרשעמט און זי האָט זיך אָנגערופן, אַזוי ווי זי וואָלט זיך פאַרענטפערט פאַר עפּעס:

— איך האָב גאָרניט געמיינט . . . איך מיין גלאָט . . . . ווס איז ער עפּעס אַזוי פרי אַוועק?

— פרי? נאָך צען איז ער אַוועק. — האָט שאָסקע געענטפערט.

דאַן אַי זענע אַוועק אַריינצוואַרפן רוט'ס בריוו.

ווען עני איז אַוועק — האָט שאָסקע זיך אָנגערופן צו אַסתר'ן:

— ער זאָל דאָרט ניט טרעפן עפּעס אַ שרכן.

— משוגעניס! ווי זאָגט יענער? אַז דו מיט דיין ברודער נעמען זיך עפּעס אַריין אין קאָפּ, בראָנען עס און פלאַקערט ווי ביי משוגעניס. טו נאָר אַ טראַכט, מטורף: ער איז דאָך ערטש נעכטן געקומען, איז שוין אַ שידוך געטאָן מיט אים? און שוין פלוט ער צו אַ שרכן? און זשוין פאַרלירן מיר אים! . . . האָט צייט אביסעלע; אַז עס איז באַשערט וועט עס אָנקומען. טאָמער געפעלט ער ניט ענ'ן, טאָמער געפעלט ניט עני אים. זיי האָבן דאָך עפּעס אויף אַ דעה, ניין? וואָס בראָג טאָר? וואָס פלאַקערט איר?

— אסתר, דאָס האַרץ זאָגט מיר, אַז דאָס איז אַ שידוך — האָט שאָסקע געזאָגט. — אַן אַ גליקלאַכער שידוך פאַר ביידן. און אפשר דערפאַר האָט עני ביז איצט קיין מזל ניט געהאַט ביי די אַנדערע באַיעס, ווייל ער איז איר באַשערטער . . .

— און גאָר אַן ליבע? סטייטש, שאָס־קע, די זאָלסט וועלן אָנזעען דער ליבע, איך וואָלט עס קיינמאָל אויף דיר ניט געגלויבט! ווי זאָגט טאַקע יענער? מען טאָר קיינעס ניט גלויבן.

זי וועט זיך פאַרליבן אין אים. אין דזשאָו'ן מוז זיך אַ מיידל פאַרליבן. זיי ניט קיין נאַר, אסתר. און זי וועט אים אויך געפעלן. דאָס פאַרלאָז זיך אויף מיר.

עני איז פון דער גאַס צוריקגעקומען. זיי זיינען אַנטשוויגן געוואָרן און אויף זייערע ביידעמענס פּנים'ער איז אַ סוד ווי פאַרגליווערט געוואָרן . . .

— וואָס טוט מען? — האָט עני זיך אָנגערופן, פאַרטראַכט — לעזן? איך האָב עפּעס קיין געדולד ניט. איך וועל גאָר גיין אַביסל שפּאַלן אויף דער פּיאַנאָ. און זי איז אַרויס, באַלד האָט זיך פון דעם מוזיק צימער דערהערט די אינטערמעצע פון "קאַוואַלערי רוסטיקאַנאַ". שטילע, האַרציקע אַקאָרדן, פול ביינקניש, האָבן איבע'ן שטוב זיך געטראָגן. אסתר און שאָסקע זיינען דאַן געזעסן אין עס־צימער, די ערשטע מיט אַ צייטונג און די אַנדערע מיט אַ אידישן בוך.

— זי מוז זיין אומעטיק, ווען זי שפּילט דאָס — האָט אסתר געזאָגט — איך קאָן ענ'ן, ווען זי שפּילט דאָס, איז איר דאַן אומעטיק . . .

— זי דאַרף חתונה האָבן, אסתר . . .

— זעסט דאָ, זי האָט נעבאַך קיין מזל ניט . . .

— פאַרוואָס איז דאָס, אסתר? זיי־נען די באַיעס בלינד? זי איז שיין, גערעטן, קאָן אַזוי גוט שפּילן . . . עס מוז עפּעס זיין אין דעם . . .

— זאָגן דיר דעם אמת, שאָסקע? מיר האַבן זיך אַמאָל אַז מיר קאָנען זי גאָר ניט.

— אָט האָסטו דיר! — ווער דען קאָן זי?

— אַזאַ מיידל ווי ענ. האָט שוין לאַנג געדאַרפט קריגן אַ באַי — ווי זאָגט יענער? — ניט קיין מיאוסע, געענדיקט "היי־סקול", שפּילט אַזוי גוט פּיאַנאָ, אַפּילו אויף קאָנצערטן אַמאָל, און איר טאַטע, איז אַ דאַנקען גאָט, ניט קיין אַרי־מאַן, — קאָן דאָס געאַמאָלט זיין אַז באַ־יעס זאָלן דורכלאָזן אַזאַ מיידל? מס־תּמא ווענדעט זיך דאָס ניט פון זיי, נאָר פון איר.

— וואָס רעדסטו, אסתר? — איך קאָן ענ'ן, זי ביינקט נעבאַך נאָר ליבע.

— ניין שאָסקע, ניט היינט. אַמאָל דאַן האָט זי געברענט, געפלאַקערט, ניט ווייניקער פון רוט'ן; היינט אָבער — ווי זאָגט יענער? — אַ נייע ענ'! שטיל, ווי אַן אויסגענאַנגען פייער! קומט אַ באַי, איז רעכט. קומט ניט אַ באַי, איז ווידער רעכט. אַראַנסאַן איז גענאַנגען צו איר, ראַבינאָוויטש, צייטלין און יענער, וואָס איז געווען אַ לייטענאַנט אין דער אַרמיי, — ווי האָט ער געהייסן? איך האָב פאַרגעסן! — זיי אַלע. אַזלעכע פיינע יונגעלייט, ביזנעס לייט מיט מאַשינען, און וואָס? . . . קיינעס פון זיי האָט זי ניט געזוכט צו געפעלן. נו, איז מען גע־קומען צו איר, און אויפגעהערט! עפּעס ווי זי וואָלט זיך געפּוילט צו געפעלן אַ באַי! . . .

— אַי, גיי אַוועק, נאָר! — זיך "גע־פּוילט", — וואָס הייסט זיך געפּוילט אין אַזאַ זאַך? ווי קאָן מען זיך פּוילן, ווען דער ריכטיקער באַי קומט.

— זיי זיינען אַלע געווען ריכטיקע באַיעס, נאָר זי איז ניט געווען די ריכ־טיקע מיידל פאַר זיי. שאַ, דו געדיינקסט דאָך, ווי פיל מיר האָבן צורעדט מיט איר, זי זאָל זיי ווייזן אַ לעבעדיקע מינע, נו, האָט עס עפּעס געהאָלפן? אַזוי ווי דו זאָלסט ביי אַן אויסגעלאַשענעם פייער בע־טען אַ פלאַם . . .

שאָסקע האָט זי דאָרטראַגט, און דער מערקט. טוט ער אַ געשריי: "גאָט פון ליבע, שמע ישראל!" און די יונגע פאַ־רעל, האָט זיך אויף טויט איבערגעשראָ־קען . . .

— אַזוי? דאָס האָט ער געשריען?

— האָט שאָסקע געזאָגט — נו, וואָס האָט אים געאַרט, אַז זיי האָבן זיך גע־קושט? געזונטערהייט. זאָל זיי גאָט העלפן. אַן עולה? נאָ, איכ'ל גיין נאָך אביסל לעזן מיין ראָמאַן. "גוד נאַכט דיר".

זי האָט איר אַ קוש געטאָן און גע־טראַכט:

— הלואי קושט ער דיר אויף, מיין קינד! . . .

ווען ענע איז דערנאָך אַליין געבליבן אין איר צימער האָט זי זיך געזעצט שריי־בען איר בריוו צו רוט'ן. — זי האָט געשריבן:

"ליבע רוטי!

"ווען איך שרייב דיר אַט דעם בריוו, איז שוין גאַנץ שפּעט אין דער נאַכט. פריער האָב איך קיין צייט ניט געהאַט, ווייל איך בין געווען פאַרנומען מיט אונזער קאָזין, וואָס וועגן אים, וואָס איך האָב דיר נעכטן געשריבן, האָבן מיר זיך דערוואוסט פון מר. כאַווקין . . .

"יאָ, רוטי, ער איז אַ מיליאָנער! מיר האָבן אים היינט געטראָפן אין וואַלדאָרף אַסטאָריאַ. פּאַפּאַ האָט אים ניט דערקאַנט און איך האָב אים באַלד דער־קאַנט. מיר האָבן אים גענומען אַהיים. אַן אינטערעסאַנטער מענש. זייער און זייער אַן אינטערעסאַנטער . . .

"אינגאַנצן איז ער עפּעס אומגעוויינ־לעך, אַזוי ניט עגלאַך צו די אַנדערע יונ־געלייט וואָס איך קאָן. ער איז פרילאַך און אומעטיק, שטיפעריש און ערנסט. אַ יונגער באַי און אַ מאַן אין די מיטעלע יאָרן. אַ מיליאָנער און ביינקט נאָך זיין אַמעליקער אָרימקייט. אָפּנהאַרציק, האָכזיך, און דאָך איז ער פאַרשלאָסן מיט זיבן שלעסער, אינגאַנצן אַ גרויסער סוד פאַר מיר! . . .

"באַלד ווי ער איז היינט געקומען צו אונז, האָבן מיר זיך. דאָכט זיך, דער־וואוסט זיין גאַנץ לעבן — טאַנטע שאָס־קע האָט אים אויסגעפרעגט, ווי איר שטייגער איז — און דערנאָך, ווען ער האָט שפּאַצירט מיט מיר אין פּאַרקספּעקט פּאַרק — אַ פּאָר שעה — האָט ער מיר דערציילט פון זיין לעבן, און דאָך בלייבט ער פאַר מיר אַלץ אַ רעטעניש: : : דו ווייסט, צוליב וואָס ער איז געקומען אַהער? דו וועסט גאָרניט רעפן, רוטי! חתונה האָבן ווייל ער. אַ כלה זוכט ער! נו, וואָס זאָגסטו דעם? אַפשר קאָנסטו עפּעס אַ מיידל, וואָס זוכט אַ מיליאָנער? . . . זי דאַרף אָבער ניט דערוואַרטן, אַז ער זאָל זיך אין איר פאַרליבן . . . . אַזוי זאָגט ער . . . . איך גלויב אים ניט, אַ מאַן פון פערציק יאָר קאָן זיך נאָך פאַרליבן. איך בין אונטער דעם איינ־דרוק, אַז ער איז אַ סך אינגער פון די אַלע באַיעס וואָס איך קאָן. אינטערעסאַנ־טער, אודאי . . .

— ער זאָגט, אַז ער געדיינקט דיך. ער געדיינקט ווי ער פלעגט דיך אויף זיינע הענט טראָגן . . . קורץ, רוטי, אונ־זער קאָזין דזשאָו איז זייער אַן אינטע־רעסאַנטער דזשענטלמאַן. זאָלן מיר פאַר אים אַ זוך טאָן עפּעס אַ כלה, וואָס זאָל אים אָנצינדן. דו הערסט? טאַקע אָנ־צינדן . . .

— אפשר באַקאָנען העלען מיט אים? ניין, איך פעלט פולווער! בערטאַ'ן אפשר? ניין, איר פאַרגין איך ניט אַזאַ מאַן! אפשר סטעלאַ'ן? ניין, זי דאַרף האָבן אַ באַי, וואָס זאָל זיין אַזוי נאַ־ריש ווי זי! אפשר פרענציס? . . .

און פלוצלונג . . . אַזוי ווי אימיצער וואָלט אין אויער אַריינגעשושקעט: — פאַרוואָס ניט דו? — זי איז צעטומלט געוואָרן, און די האַנט מיט דער פעדער האָט זיך אַרונטערגעלאָזט. מיט צעמיש־טע אויגן האָט זי זיך אומגעקוקט. דאַן האָט זי זיך פון איר אָרט אויפגעהויבן און איז דורכגעגאַנגען דעם צימער.

— פאַרוואָס ניט . . . — זי האָט דעם געדאַנק ניט געענדיקט. זי איז צוגעגאַנ־גען צום שפּיגל און האָט זיך אויסגעקוק־שטעלט פאַר אים מיט צעטומלטע אויי־גען.

— וואָלט איך אים געפעלן? — האָט זי אַ טראַכט געטאָן און באַלד האָט זי זיך אַ כאַפּ געטאָן: — משוגענע!

זי איז ווידער צוגעגאַנגען צום טישל, האָט גענומען די פעדער אין האַנט, אָבער רואיק איז זי שוין מער ניט געווען. זי האָט געפּרובט שרייבן ווייטער און קיין געדולד ניט געהאַט, — האָט זי געענ־דיקט:

— ער גרייסט דיר, רוטי. עס איז שוין שפּעט און איך מוז זענדיקן, "גוד נאַכט". ענני.

אין אַ ווײַלע אַרום, ווען זי איז אין איר בעט געלעגן, האָבן דורך דער פינ־סטערניש פון דעם צימער אַ פּאָר שיי־נעלדיקע אויגן אויף איר געקוקט . . .

אומזיסטיקער ווייטיק!

זייט ניט קיין מאַרטירער צו אומזיסטן ווייטיק! אַ סך ליידן זיינען באמת אומנויטיק.

קאָפּשמערצן, צום ביישפּיל. זיי קומען אָן אַ וואַרנונג, אָבער מען קאָן זיך אויף דעם שטענדיק ריכטן. אספּירין מאַכלעטס ברייגנען שנעלע היצן. האַלט אַ פּלעשל פון זיי אין אַפּס. טראָגט מיט זיך דאָס קליין באַקסעלע אין אייער קעשע־נע. דאַמאָלסט וועט איר ניט דאַרפן זוכן קיין דראָג סטאָר, אָדער וואַרטן ביז איר וועט קומען אַהיים.

און דיינקט ניט אַז אספּירין איז בלויז פאַר קאָפּשמערצן, קראַנקע העלזער, און פאַרקילונגען! רעזולט די איבערצייגט אַנווייזונגען פאַר פאַר־לייכטערונג פון נערוון־שמערצן, נייריטיק, רומא־טיזם און אַנדערע שמערצן און וויטיקן. געוויינ־קענדיק דערביי, נאַטירלאַך, אַז די שנעלע באַ־קוועמלאַכקייט פון די דאָזיקע טאַבלעטס איז ניט קיין רפואה; פאַר יענע פאַרטנעזעצטן וויטיק זעט אַ דאָקטאָר.

קויפט ריכטיגן אספּירין. באַשיצט דורך אַכ־טונג געבן אויף דעם נאָמען. שטענדיק דאָס זעל־בע. שטענדיק זיכער. שעריקט קיינמאָל ניט דאָס האַרץ.

BAYER ASPIRIN

TRADE MARK REG.

(פאָרטזעצונג — סוף)

נאָך זיך אָנגערופן:

— אביסל געדעכט ביזטו. זי איז אין דיר גערעטן. איך וויל אַבער איצט פרוו־ווען אַ זוך טאָן: אַפשר וועל איך נאָך געפינען ביי איר דאָס אַמאָליקע פייער...

אסתר איז טאַקע געווען געדעכט, ווען זי האָט געזאָגט, אַז מאַנכעס מאָל ווייזט זיך איר אויס, אַז זיי קאָנען ניט ענ'ן. זיי האָבן זי טאַקע ניט געקאָנט, ווי קיי־נער וואָס האָט זיך די לעצטע פאַר יאָר געטראָפן. האָט זי ניט געקאָנט. איר האַרץ איז געווען פאַרשלאָסן פאַר אַלע־מען. אויף יעדן האָט זי געמאַכט דעם איינדרוק פון אַ מיידל אָן לעבן, פון אַ "פאַרקערפּערטער שטיק לאַנגווייליקייט", ווי איינער פון די באַקאַנטע יונגעלייט האָט זיך וועגן איר אַמאָל אויסגעדריקט.

בלויז איר שוועסטער, רוטי, האָט זי געקאָנט . . .

מיט עטלאַכע יאָר צוריק איז זי געווען נאָך אַנדערש — אַ לעבעדיקע, אַ טאַנ־צענדיקע און זינגענדיקע, ווי איר שוועס־טער רוטי. דאַן האָט זי זיך פאַרליבט אין יונגע און אין אַלטע, אפילו אין מענער מיט ווייסע האָר, און עס זיינען געווען וואָכן, ווען זי איז פאַרליבט געווען אין עטלאַכע מיט אַמאָל, און עס וואָלט איר דאַן שווער געווען צו זאָגן, נאָך וועמען פון זיי, זי ביינקט מער . . . אַ שמייכל פון מאַן איז געווען פייער פאַר איר האַרץ, אַ גוט וואָרט — פייער. ווער רעדט נאָך, אַ קאָמפּלימענט — פלאַם פייער . . .

(פאָרטזעצונג — סוף)

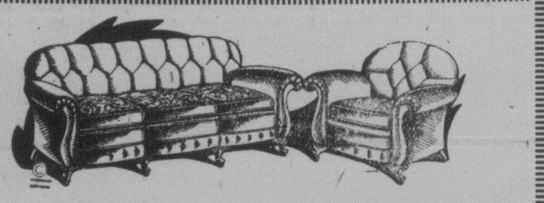

איצט איז די צייט!

צו פוירנישן אייער ליווינג רום מיט אַ קאַסטאָם געמאַכטן

טשעסטערפילד סעט

וואָס וועט אַרויסרופן באַוואונדערונג פון אייערע פריינט. לאָזט אונז אייך ווייזן די נייסטע דעזיינס און פעטערנס, היינט. מיר האָבן פיל פון זיי פאַר אייך פון וואָס אויסצוקלייבן צו זייער מעסיקע פרייזן.

מיר נוצן בלויז די פיינסטע מאַטעריאַלן און מיר גאַראַנטירן אונזער אַרבעט צו זיין ערשט קלאַסיק.

צאָלונגען אַראַנזשירט צו אייער באַקוועמלאַכקייט

טשעסטערפילד סעטס, ראַדיאָ סטולס, דרייפּערס און סליפּ קאָווערס

פאַרריכט און איבערגעצויגן צו זייער מעסיקע פרייזן

Canadian Upholstering Co.

833 MAIN ST., WINNIPEG PHONE 54 641

א. באַס וו. בלומאַס

: די פּייאָניר לאַנדרי, לימיטעד :

אַן אויסזואַל פון באַדינונגען:

סעמי פיניש, 8 סענט א פונט, מינימום, $1.00

רויע טרוקענע, 10 סענט א פונט

אַלע פּלעט אַרבעט פאַרטיק צו געבראַוכן, אַנדערע וועש צוריקגעקערט פייכט אָדער טרוקן און פאַרטיק צו פיניש. אויב געוואונשן, קאָלאָרס געפינישט פאַר די פאַרשיי־דענע אַנדערע וועש.

פייכטע וועש, 5 סענט, מינימום, 50 סענט

The Pioneer Laundry, Ltd.

Established 1882 93 GRANVILLE ST. Phones 57 051-57 052

A. MUNSHAW, Managing Director

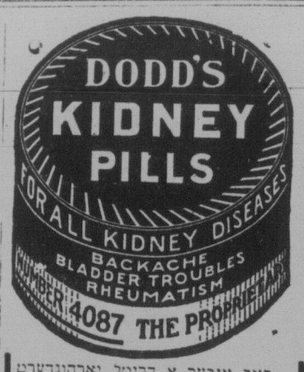

פאַר איבער אַ דריטל יאָרהונדערט זיינען דאָדס קידני פּילס אָנערקענט געוואָרן ווי אַ רפואה פאַר רוקן־בעשמערץ, רומאַטיזם, פענכער טראַבלס פון אַלע אַנדערע קראַנקהייטן פאַראורזאַכט פון פעלערהאַפטע נירן. צו באַקומען ביי אַלע דילערס פאַר 50 ס. אַ באַקס, אָדער 6 באַקסעס פאַר $2.50, אָדער דירעקט, ווען איר שיקט צו דעם פּריז, פון

THE DODDS MEDICINE CO. LTD.
Toronto 2, Ont.

ניי געבאָרן קינד שטערט מיין אָפּיס אַרבעטער

"ווען מיין עלטסטער באַי איז געווען בלויז עטלאַכע וואָכן אַלט איז ער געווען זייער פאַרשטאָפּט פון מיין מילך". האָט געזאָגט אַ מוטער פון נעבראַסקאַ". ער פּלעגט אונז ניט לאָזן שלאָפן. מיין מאַן פלעגט איינפאַך שלאָפן ביי זיין דעסק אין אָפיס. מיין דאָקטער האָט מיר נעהייסן נעבן דעם קינד קאַסטאָריאַ און אויפ'ן צווייטן טאָג האָט ער געפילט אַ סך בע־סער. זיין מאָגן איז שטול־גאַנג האָבן אַנ־געפאַנגען גוט אַרבעטן און מיר האָבן פון אים מער ניט געהאַט קיין טראַבל". היט אייך פון אימיטאַציעס פון קאַסטאָריאַ. די פלעשער אונטערשריפט באַצייכנט די ריכטיקע, ריינע־גרינצייג אומשעדלאַכע קאַסטאָריאַ, דאָקטוירים איבעראַל רעקאָ־מענדירן עס פאַר די דאָזיקע קראַנקהייטן ביי ביינס און קינדער, אויסלכע ווי, בויך־ווייטיק, פאַרשטאָפּונג, פאַרקילונגען, שלעכטמוטיקייט און א. וו.

היימאַן און העסטרין

באַריסטערס, סאָליסיטאָרס און א. וו.
216 — מעקאַינטייר בלאָק — 216
טעלעפאָן 21 627
מר. העסטרינס וואוינונג:
306 סט. דזשאָנס עוו., טעל. 53 133

שינבריין, מאָראָזניק און ראָבלין

Shinbane, Morosnick & Roblin

Barristers, Solicitors and Notaries

באַריסטערס, סאָליסיטאָרס, נאָטאַריוס

Office: 207-8 Confederation Life Bldg.
457 Main St. Opposite City Hall
טעלעפאָן 21 345—6

טשערניאַק, קאַפּשטיין און ספּיוואַק

Barristers, Solicitors, Etc

אָפיס: 671 מיין סטריט
טעלעפאָן: 24 591 און 24 666

א. ע. קאַנטאָר

אַדוואָקאַט און נאָטאַרי

A. E. CANTOR

אָפיס 111 באַן אַקאַרד בלאָק, 645 מיין סט
טעלעפאָן 89 223
רעזידענס:
103 בענערמאַן עוו., טעל. 51 353

סטיט און ניטיקמאַן

באַריסטערס, סאָליסיטאָרס און נאָטאַרים

STITT & NITIKMAN

213 Confederation Life Bldg.
457 MAIN STREET
אַנטקעגן סיטי האַל
טעלעפאָן 24 586

ה. שולמאַן

אַדוואָקאַט און נאָטאַרי
נעלט צו לייען אויף 6½ פּראָצענט
אָפיס: 592 מיין סטריט

H. SCHULMAN, B.A., LL.B.

לאָו אָפיס
Ste. 11, 592 MAIN STREET
צווישן לאַנאַן און אַלעקסאַנדער
טעלעפאָן 88 462

מ. אַוועראַך

באַריסטער, סאָליסיטאָר, נאָטאַרי א.א.וו.
824—8 ראָיאַל בענק בלדג.
טעלעפאָן 86 200
רעז. 435 אָבערדין עוועניו. טעל 53 354

גוטע גלעזער

פון $5.00 און העכער

H. RUFUS ISAACS, Optometrist
Eyesight Specialist
איינן ספּעציאַליסט
Main—Dufferin Winnipeg
Phones: 56 213 Res. 39 633

צוליב אייער געזונט

ווען איר דאַרפט מעדיצינען, קומט אָדער שרייבט צו אונז. מיר האָבן אַ פולשטענדיקן סטאָק פון פרישע דראַגס און מעדיצינישע מיטלען צו מע־דיקע פרייזן. מיר האַלטן אויך אַ פולשטענדיקן סטאָק פון פעטענט מעדיצינען און אַלע נויטיקע אַרטיקלען וואָס פאָדערן זיך פאַר קראַנקע. מיר ספּעציאַליזירן אין דאָקטאָרס פּרעסקריפּשאָנס.

שיינעם דראַג סטאָר

842 MAIN STREET PHONE 56 213

קאָרנער דאַפערין

קאָנטרי אָרדערס פּינקטלאַך אָטענדעט

Doctors' Directory דאָקטוירים

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
54 107	54 107	**דר. ה. ד. אייזעקס**, 367 סעלקירק עוועניו אָפיס שטונדן פון 3—5 און פון 7—8 DR. H. D. ISAACS
53 578	51 250	**דר. ס. דזש. בערמאַק**, 834 מיין סטריט אָפיס שטונדן פון 2—4 און 7—8 DR. J. C. BERMACK
54 107	54 107	**דר. דזש. ברענער**, 367 סעלקירק עוועניו אָפיס שטונדן: פון 3—5 און פון 7—8 DR. J. BRENER
86 115	55 076	**דר. נאָרמאַן בוק**, 414 באָיד בלדג. אָפיס שטונדן 2—6 און ביי אַפּאָינטמענט. רעז סוויט 3 עבער אָפּטס. מאָנטגאָן און אייקינס DR. NORMAN BOOK
26 947	53 422	**דר. א. גוטמאַן**, 5—304 עוועניו בלאָק 265 פּאָרטעדזש עוועניו אָפיס שטונדן: 10—12, 2—6 און ביי אַפּאָינטמענטס DR. A. GUTTMAN
22 717	54 429	**דר. ס. דזשאַוויש**, 404 באָיד בלדג. שטונדן. 11—12 און 3—6 און ביי אַפּאָינטמענטס DR. SIMON JAUVOISH
23 272	59 473	**דר. ל. הענעל**, 652½ מיין סט. (צווישן הענרי און לאַנאַן) אָפיס שטונדן 11—12, 2—6 און ביי אַפּאָינטמענטס DR. L. HENNELL, L.R.C.P. (London) M.R.C.S. (England)
26 600	51 162	**דר. ה. הערשפילד**, 576 מיין סט., קאָר. אַלעקסאַנדער עוו. אָפיס שטונדן 11—1, 2—5 און 7—9 DR. H. HERSHFIELD
52 744	51 772	**דר. ב. א. וויקטאָר**, קאָר. סעלקירק און סאָלטער (איבער דער באַנק) אָ